

☐ ☐ **NOILE CODURI:**

Arestul la domiciliu, zile amendă și separarea funcțiilor judiciare în procesul penal, printre principalele MODIFICĂRI ce intră în vigoare de la 1 februarie

☐ ☐ ☐ **Arestul la domiciliu, introducerea sistemului zilelor amendă, eliminarea pedepselor pentru minori și acordul de recunoaștere a vinovăției se numără printre modificările aduse în sistemul judiciar odată cu intrarea în vigoare, la 1 februarie, a noului Cod penal și a noului Cod de procedură penală.**

Una dintre modificările care vor intra în vigoare de la 1 februarie se referă la faptul că, deși este în continuare incriminată, eutanasia nu mai este calificată drept omor calificat.

Astfel, conform articolul 190 din noul Cod penal, "uciderea săvârșită la cererea explicită, serioasă, conștientă și repetată a victimei care suferea de o boală incurabilă sau de o infirmitate gravă atestată medical, cauzatoare de suferințe permanente și greu de suportat, se pedepsește cu închisoarea de la unu la 5 ani".

Tot în noul Cod penal, fătul este ocrotit în mod special, fiind interzis în continuare avortul în alte condiții decât cele medicale, dar acum este incriminată și fapta de vătămare corporală a fătului.

Pe de altă parte, urmărirea unei persoane ori apelarea acesteia sau trimiterea de mesaje ce îi cauzează o stare de temere constituie infracțiunea de hărțuire.

O altă modificare a Codului penal are în vedere recidiviștii. Astfel, persoanele care comit fapte în stare de concurs sau recidivă vor avea parte de sancțiuni mai drastice. Dacă se comit mai multe infracțiuni în concurs, judecătorul va aplica pedeapsa cea mai grea și un spor obligatoriu de o treime din celelalte pedepse. În cazul recidiviștilor, limitele pedepsei pentru noua infracțiune se majorează cu jumătate.

Noi tipuri de judecatori: de drepturi și libertăți și de cameră preliminară

Una dintre cele mai importante modificări care vor intra în vigoare la 1 februarie, privitoare la noul Cod de procedură penală, se referă la separarea funcțiilor judiciare în procesul penal, fiind introduse instituția judecătorului de drepturi și libertăți și cea a judecătorului de cameră preliminară.

Judecătorul de drepturi și libertăți este cel care, în cadrul instanței, potrivit competenței acesteia, soluționează în cursul urmăririi penale cererile, propunerile, plângerile, contestațiile sau orice alte sesizări privind: măsurile preventive; măsurile asigurătorii; măsurile de siguranță cu caracter provizoriu; actele procurorului, în cazurile expres prevăzute de lege; încuviințarea perchezițiilor, a folosirii tehnicilor speciale de supraveghere sau cercetare ori a altor procedee probatorii potrivit legii; administrarea anticipată a probelor. Acest lucru înseamnă că, în cursul urmăririi penale, orice măsură ce ar putea să afecteze drepturile și libertățile părților este fie supusă, fie dispusă cenzurii judecătorului de drepturi și libertăți.

Conform articolului 54 din noul Cod de procedură penală, "judecătorul de cameră preliminară este judecătorul care, în cadrul instanței, potrivit competenței acesteia: verifică legalitatea trimiterii în judecată dispuse de procuror; verifică legalitatea administrării probelor și a efectuării actelor procesuale de către organele de urmărire penală; soluționează plângerile împotriva soluțiilor de neurmărire sau de netrimitere în judecată; soluționează alte situații expres prevăzute de lege".

Arestul la domiciliu, în locul interdicției de a părăsi localitatea sau țara

O altă modificare a Codului de procedură penală se referă la măsurile preventive, interdicția de a părăsi localitatea sau țara fiind eliminate. Apare, astfel, arestul la domiciliu.

Conform noii legislații, măsura arestului la domiciliu constă în obligația impusă inculpatului, pe o perioadă de cel mult 30 de zile, de a nu părăsi imobilul unde locuiește, fără permisiunea organului judiciar care a dispus măsura sau în fața căruia se află cauza și de a se supune unor restricții stabilite de acesta. Pe durata arestului la domiciliu, inculpatul are următoarele obligații de a se prezenta în fața organului de urmărire penală, a judecătorului de drepturi și libertăți, a judecătorului de cameră preliminară sau a instanței de judecată ori de câte ori este chemat. El nu are voie să comunice cu persoana vătămată sau membrii de familie ai acesteia, cu alți participanți la comiterea infracțiunii, cu martorii ori experții, precum și cu orice alte persoane care nu locuiesc în mod obișnuit împreună cu el sau care nu se află în îngrijirea sa.

"Judecătorul de drepturi și libertăți, judecătorul de cameră preliminară sau instanța de judecată poate dispune ca pe durata arestului la domiciliu inculpatul să poarte permanent un sistem electronic de supraveghere. (...) La cererea scrisă și motivată a inculpatului, judecătorul de drepturi și libertăți, judecătorul de cameră preliminară sau instanța de judecată, prin încheiere, îi poate permite acestuia părăsirea imobilului pentru prezentarea la locul de muncă, la cursuri de învățământ sau de pregătire profesională ori la alte activități similare sau pentru procurarea mijloacelor esențiale de existență, precum și în alte situații temeinic justificate, pentru o perioadă determinată de timp, dacă acest lucru este necesar pentru realizarea unor drepturi ori interese legitime ale inculpatului", se precizează în noua reglementare.

În cazuri urgente, pentru motive întemeiate, cel care se află în stare de arest la domiciliu poate părăsi imobilul fără permisiunea oamenilor legii, informând imediat despre aceasta instituția, organul sau autoritatea desemnate cu supravegherea sa și organul judiciar care a luat măsura arestului la domiciliu ori în fața căruia se află cauza.

Intrarea în vigoare a noului Cod penal aduce cu sine introducerea sistemului zilelor-amendă. La o astfel de sentință, se va stabili un număr de zile amendă, cuprins între 30 și 400, care se va înmulți cu valoarea corespunzătoare unei zile amendă, cuprinsă între 10 și 500 de lei.

"Dacă persoana condamnată, cu rea-credință, nu execută pedeapsa amenzii, în tot sau în parte, numărul zilelor-amendă neexecutate se înlocuiește cu un număr corespunzător de zile cu închisoare. Dacă amenda neexecutată a însoțit pedeapsa închisorii, numărul zilelor-amendă neexecutate se înlocuiește cu un număr corespunzător de zile cu închisoare, care se adaugă la pedeapsa închisorii, pedeapsa astfel rezultată fiind considerată o singură pedeapsă", potrivit articolului 63 din Codul penal.

Acordul de recunoaștere a vinovăției, forma "scurtă" a procesului penal

Odată cu intrarea în vigoare a noului Cod de procedură penală apare și o nouă concepție privind fazele urmăririi penale. La aceste faze se adaugă, astfel, posibilitatea mai largă de aplicare a principiului oportunității, consacrat la articolul 7 alineatul 2, apărând renunțarea la urmărirea penală și acordul de recunoaștere a vinovăției.

Conform articolului 318 alineatului 1 din Cpp, în cazul infracțiunilor pentru care legea prevede pedeapsa amenzii sau pedeapsa închisorii de cel mult cinci ani, procurorul poate renunța la urmărirea penală când, în raport de persoana inculpatului, de conduita avută anterior săvârșirii infracțiunii, de conținutul faptei, de modul și mijloacele de săvârșire, de scopul urmărit și de împrejurările concrete de săvârșire, de urmările produse sau care s-ar fi putut produce prin săvârșirea infracțiunii, de eforturile depuse de inculpat pentru înlăturarea sau diminuarea consecințelor infracțiunii, constată că nu există un interes public în urmărirea acestuia.

Potrivit reglementării, renunțarea la urmărirea penală poate avea loc numai după punerea în mișcare a acțiunii penale și înainte de sesizarea camerei preliminare.

De asemenea, tot procurorul poate încheia un acord de recunoaștere a vinovăției, privitor la infracțiunile pentru care legea prevede o pedeapsă cu amenda sau de maximum șapte ani. Acordul de recunoaștere este o formă abreviată a procesului penal, bazată pe o pledoarie de vinovăție a inculpatului.

Astfel, imediat după punerea în mișcare a acțiunii penale, procurorul și inculpatul pot încheia un acord, după ce acesta din urmă își recunoaște vinovăția. Acordul are ca obiect recunoașterea

comiterii faptei și acceptarea încadrării juridice, fiind stabilit și modul și cuantumul pedepsei, precum și forma în care aceasta urmează a fi executată.

Limitele, dar și efectele, încheierii acordului de recunoaștere a vinovăției se stabilesc prin avizul prealabil și scris al procurorului ierarhic superior. Imediat după încheierea acordului de recunoaștere a vinovăției, procurorul va sesiza instanța căreia i-ar reveni competența să judece cauza în fond și îi trimite acesteia acordul, alături de dosarul de urmărire penală. Cea care decide, în final, ce se întâmplă cu acordul de recunoaștere a vinovăției, este instanța, printr-o decizie, în urma unei proceduri necontradictorii. Soluția este dată după ascultarea procurorului, a inculpatului și avocatului acestuia, precum și a părții civile, dacă este prezentă.

Minorii scapă de pedepse

O altă modificare a Codului penal se referă la faptul că nu mai sunt prevăzute pedepse pentru minori. Ei vor fi sancționați exclusiv pe baza măsurilor educative, care pot fi atât privative, cât și neprivative de libertate. În prima categorie se încadrează internarea într-un centru educativ sau unul de detenție. Celelalte măsuri se referă la stagiul de formare civică, supravegherea sau consemnarea la sfârșit de săptămână.

În forma actuală a codului, "pedepsele ce se pot aplica minorului sunt închisoarea sau amenda prevăzute de lege pentru infracțiunea săvârșită. Limitele pedepselor se reduc la jumătate. În urma reducerii, în nici un caz minimul pedepsei nu va depăși 5 ani. Când legea prevede pentru infracțiunea săvârșită pedeapsa detențiunii pe viață, se aplică minorului închisoarea de la 5 la 20 de ani", conform articolului 109, Cod penal.

Viața privată, mai protejată

Potrivit noului Cod penal, fotografierea sau înregistrarea convorbirilor unor persoane în domiciliul lor va fi infracțiune. Același lucru se aplică și în cazul difuzării imaginilor sau convorbirilor. Violarea domiciliului este, în continuare, considerată o infracțiune, iar acum se incriminează și violarea sediului unei persoane juridice.

Împiedicarea organului judiciar de a efectua un act procedural sau refuzul de a pune actele sau informațiile cerute la dispoziția lui, se constituie în infracțiunea de obstrucționare a justiției și este o noutate pe care o aduce Codul penal, de la 1 februarie. Acest lucru se va pedepsi cu închisoarea de la trei luni la un an.

În același context, intimidarea, amenințarea sau constrângerea unei persoane sau a familiei acesteia pentru a nu da, a da sau a retrage o declarație dată la organele judiciare, va reprezenta infracțiunea de influențarea declarațiilor. Pedepsele în cazul acesta variază între unul și cinci ani.

Mai mult decât atât, avocatul care face înțelegere cu partea adversă pentru fraudarea intereselor clientului său va fi pedepsit. Acest fapt îmbracă forma infracțiunii de asistență și reprezentare neloială.

Totodată, se sancționează folosirea abuzivă a funcției în scop sexual, în cazul unui funcționar public care solicită favoruri de natură sexuală la întocmirea unui act.

În plus, intimidarea sau umilirea unei persoane, prin pretinderea de favoruri sexuale nu va reprezenta infracțiunea de hărțuire sexuală doar în cazul în care aceasta este înfăptuită de șefi, ci și atunci când ea este făcută de colegi.

** sursa : [MEDIAFAX](#)